

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

27. Recuperatur Bevergerna Arx. Cooperante Twickelio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

1652.

lis publicis nomen Beverenorum celebra-
tur: ut ordine pulchro digessit *Joannes*
Godefridus Baro de Beveren in *Deven-*
burg & Lette, memorati *Joannis Filii*
Consiliarius Monasteriensis, jurispruden-
tia, politicae & historiarum egregiè per-
tus; qui & genealogicum schema *Baro-*
num de Beveren affabrè elaboravit. De
quo plura nobis dicendi occasio in loco
erit; nunc publicis insistamus.

Ex abductâ per hos dies *Hassorum*
militiâ communem Patriæ lætitiâ non
multò post auxit recuperatio arcis *Bever-*
gernae, sive ut rectius fortè nonnulli volunt
Bevergardæ. Hanc superiore bello expu-
gnaverant *Sueci*; Verùm quod nullo pa-
cem post *Westphalicam* titulo retinere pos-
sent, unitarum *Belgij Provinciarum Ord-*
nibus consignarant. *Ferdinando Electore*
Colonensi adhuc superstite, arcis restitue-
tionem *Hagæ-Comitis* urserant sumptuosa
legatione *Monasterienses*, ipsum etiam, ut
faciliorem redderent, *Lingensem Com-*
tatum empturi. At importuna tunc, nec
satis honorifica *Auriacis* visa est terræ istius
venditio, quam vicina fulciebat adeò mu-
nitiæ arcis opportunitas. *Christophorus*

27.
Bever-
gernam
arcem.

Mona-
sterien-
ses repe-
tunt.

Et ite-
rum
Christo-
phorus
Bernar-
du.

Bernardus tametsi sat gnarus eas sibi
vires non esse, ut è *florentissimæ* tunc
Batavorum Reipubl. manibus *Bevergernam*
ferro extorqueret, id tamen postulati sui
justitiæ,

justitiæ, & vicinorum benevolentia tribuit, ut restitutionem ab eorum æquitate impetrari posse non desperaret. Igitur *Theodoricum Philippum ex Baronibus de Wulich* in Pröbting (qui nuper sub Hassis Chiliarcha meruerat) Virum & sago devotum, & togæ non inidoneum, Hagam-Comitis ablegat, sollicitaturum Ordines, ut cum nullum ipsi jus haberent in arcem, juxta leges pacis Westphalicæ certò restituendam, educerent præsidarium militem, vacuumque redderent Episcopo Monasteriensi. Sed hic surdas primùm aures invenit; paulatim verò nonnihil moderatior; tandem etiam rationi obsequentes, dum scripto fatentur nullo jure arcem ab externo milite teneri, sed uti esset Episcopi Monasteriensis, ita nec debere quaesitâ restitutione diutius eundem frustrari. Verùm executionem non sequebatur par verbis candor. Militem exauthorant & sacramento in speciem mutato, *Guilielmo tertio Arausionensium Principi* vix bimulo transcribunt. *Christophorus Bernardus* visâ tam insigni strophâ, hanc astu fidem ulturus, acquiescebat Ordinum responso. Noverat enim Batavorum animos tunc ab *Auriacâ* domo alienatos, viduæ Matri hac versutiâ placere tantùm voluisse; cæteroque si auderet & succederet, ne stricto quidem pugione amissam *Bevergernam* vindicaturos.

Sed frustra à Batavis.

Præsidium Auriaco transcribentibus.

1652.

*Christo-
phor.
Bern.
recupe-
rat.*

*Strata-
gemate
& qua-
li.*

Sub Principatûs exordium præter cu-
stodes corporis ac cohortem prætorianam
vix alium militem legerat, & nunc etiam
fuetò remissiùs in rebus Martiis agebat
tanquam Bevergernâ potestati Auriacæ con-
signatâ, omnem recipiendi spem jam po-
suisset, haud ignarus nullos quam meto
vacuos celerius opprimi, & occasione
aucupandi fortunam esse optimam suorum
hostium securitatem. Hanc cum mi-
dexteritate eò promovisset, ut præsidium
nihil minùs, quàm de aliquo in se co-
nato cogitarent, imò nec Episcopum
Auriacum quidquam ausurum (& sparsis
rat consultò hujusmodi rumores) suspi-
tutò persuaderent, suo jam eos astui ma-
turuisse censens, ad fallendum se com-
posuit.

Erat area trans pontem versùs op-
pidum subjecta arci, in quam præsidium
vel lustrandi vel exercitij militaris, & in
dies mutandarum excubiarum gratiâ edu-
cebantur. Id Princeps cum notâsse
septem vernaculos elegit, corpore robu-
stos, firmos animo, manu promptos, fide
constantes, & ingenio vafros, quos suc-
cessivè dierum aliquot per intervalla,
Auriaci dolum subodorari possent, Bever-
gernam migrare, militiæ adscribi, & oc-
casioni optimæ intentos esse jussit; ut
præsidarius in hanc aream trans pontem
ductus

ductis ipsi quaesito negotij, moraque titulo, pontem attraherent, eductum militem reditu arcerent, & stratagematis successum signo tormenti bellici aperirent.

Opportunè adsunt arcis & militiae Praefecto militare praesidium per id tempus augenti, dum sui apud Monasterienses exauthorationem per fida tot annorum servitia, nunc importunam criminati Auriaeis adscribi petunt, nec difficiles admittuntur.

Horum omnium conscius simul & architectus *Twickelius*, vir generosus & militiam probatus, qui cum Bevergernæ, uti *rante* & Rheinæ Satrapam ageret, vel ideò ar- *Twicke-* dentiùs etiam arci recuperandæ intende- *lio.* bat. Vix quinta excurrit hebdomas, dum praesidiarj stipendia recepturi ad oppidum educuntur, relictis unà cum Praefecto ad stationem iis, qui destinati stratagematis authores, suam interim commilitonibus excubiarum operam, & ante Monasteriensi Principi fidem obstrinxerant. At hi, digressis vix aliis, Praefectum nihil mali suspicatum cubili suo ocyùs obserato includunt, & attracto mox ponte aditu reversuros arcent, deinde tormentum laxant prosperi tesseram successùs. *Twickelius* per eos dies continuæ venationi per speciem intentus, monitus bellicæ machinæ signo, cum selectissimis armatis & numerosâ ru-

1652.

70 CHRISTOPH. BERNARDUS.

sticorum manu citus advolat; quinquaginta circiter & inter hos scalarum portitores per fossam viâ sibi notâ immittit; quibus muro admotis, ubi depressior erat, partim conscendunt, partim brevitate scalarum falsi à castellanis in arcem attoluntur. Ipse cum cæterâ phalange municipium ingressus contra præsidarios rectâ movet, sed hi, dum insolitâ jam tormenti laxatione acciti occupatam arcem & dolum ferius deplorant, undique nunc à Monasteriensibus obsessi facillè tot armatorum arbitrio se dedunt. *Twickelius* igitur Auriacis exarmari iussis, demisso mox ponte arcem intrat, collaudat vernaculos, Præfectum honestè custoditum videt, pecuniam stipendiis destinatam reperit, & festivâ statim tormentorum omnium laxatione, nuncioque pari festinatione expedito *Christophorum Bernardum* votorum suorum compotem declarat. Ita arx totius Diceceseos munitissima, altissimis undique & latissimis aquis ac paludibus cincta, difficilis accessu, nec facilis expugnata, sine ullius jacturâ militis absque sumptu & hostium irritamento tam facillè, incruenterque in potestatem Principis venit. Erant quibus stratagema improbatum, quod de Batavorum mente non satis securos daret fama; & metum incuteret Tutorum Auriaci potentia, qui tene-

*Nonnullis improban-
ribus.*

temeritatem vix adhucdum armati Præfulis facile ulturi crederentur: addebantq; nonnulli Matrem viduam, amissæ arcis dolore percitam, infantem Principem utraq; manu sublevâsse, comminatam illum ipsum fore, quem aliquando vindicem Monasterienses experirentur. Et erat in recenti omnium memoriâ *Auriacum* ipso eodem die natum esse, quo *Christophorus Bernardus* Monasteriensium Episcopus eligebatur; quali electionis ille & natalis diei concursus præmonstraret æmulationis incommoda, olim futuræ. Et hic est ille *Guilielmus*, qui superatis adversantis initio fortunæ vicissitudinibus, in Majorum munia restitutus, Batavorum hæreditarius Gubernator, ac terrâ, mariq; cum summâ potestate militiæ Dux, nunc etiam magnæ Britanniæ Rex audit. At verò *Sed im-*
Christophorus Bernardus, crescente tunc *moto*
 in horas Batavorum ab *Auriacis* averfio- *Princi-*
 ne, istius Reip. quotidie securior; *Divi pe.*
 Augustini in Augusto diem, quo Bever- *28. Au-*
 gerna recuperata fuit, tum & annuè augu- *gusti.*
 stiozem habuit; augustoque illo Sanctorum
 Ambrosij & Augustini hymno, ob succes-
 sum tam felicem opitulanti DEO gratias
 agens, milite & quidquid *Auriacorum* erat,
 centenis curribus benignè dimisso, quie-
 tam arcis possessionem continuavit.